

ali čini se, da su one i dalje ostale u rukama pojedinih osoba prema razdiobi od g. 1411. Inače, dok su postojale knežine kao kneževska imanja, knez ih nije obrađivao u svojoj režiji, već ih je davao drugima na obrađivanje.

Kako rekosmo, imala je i općina odvajkada svojeg zemljišta. Ona je uvijek budno čuvala svoje zemljište i tražila, da se samo njoj daje prihod od zemljišta, a ne drugome, t. j. knezu. O tome jasno govori pogl. V. zbirke reformacije. Kako vidimo, i općina je davala svoje zemljište drugome na obrađivanje. No općinari su katkada također samovoljno okupirali općinsko zemljište, kao što je bio slučaj sa zemljama u Donjem Blatu te radi toga veliko vijeće 13. rujna g. 1401. zabranjuje (poglavlje XLII. zbirke reformacije) uz prijetnju globe, da se odsada više nitko ne usudi obrađivati kakvu zemlju u tom polju. Ako to učini, platit će globu i izgulit će mu se loza. Osobitu je brigu vodila općina oko općinskih šuma i postavljala je posebne činovnike, gajare, koji su pazili nad gajevima.²¹

Kad su Korčulani g. 1300. dobili biskupa, udijelili su mu neka zemljišta. Razne crkve i bratovštine posjedovale su svojeg zemljišta, a razni pobožni ljudi ostavljali su zemljišta crkvi. Kasnije je donesen zaključak i uvršten u zbirku reformacija kao poglavlje XV., prema kojemu nitko ne smije ni zaviještati ni darivati nikakvoj crkvi nikakvo zemljište; ako tkogod usprkos tome daruje ili ostavi, to se poništava, a imanje pripada rodbini.²² Ne znamo, kad je ova odredba donesena, da li prije g. 1420. ili poslije. Sva-

²¹ U ovoj ćemo se bilješci pozabaviti posebnim jednim slučajem. Kad je Korčula g. 1420. došla već pod mletačko gospodstvo, korčulanska općina je preko posebnih poslanika više puta u raznim stvarima intervenirala kod vlade u Mlecima. Tako jednom prilikom moli općina među ostalim mletačku vladu, da potvrdi listinu Ladislava Napuljca, koju je ovaj kralj bio izdao plemiću Luki Šimunovu iz Korčule i njegovu nasljedniku Kirijaku o nekim zemljama u korčulanskom distriktu. Mletačka vlada odgovara, da će se najprije informirati o stvari i onda donijeti odluku. Nije nam jasno iz dokumenta, u ime čega je izdao kralj Ladislav listinu o tim zemljama. Možda je to bila darovnica, kojom daruje zemlje na otoku Korčuli. To bi nam bio jedini dosad poznati primjer, da kralj dariva zemljišta na autonomnom teritoriju korčulanske općine. Valjda je to uistinu neobična stvar, pa se taj posjed darovan od kralja dovodio u sumnju, a sada se korčulanska općina, u kojoj plemstvo već vodi glavnu riječ, zauzima za svoga člana plemića. Moguće je, da ta listina znači i nešto drugo. Poznato nam je, da su pripadnici korčulanske općine mogli i u doba najšire autonomije apelirati u svojim parnicama na kralja. Može dakle biti, da ova listina sadržava konačnu kraljevu presudu u korist plemića Luke Šimunova i njegova nasljednika Kirijaka. (Dokument o ovom korčulanskom poslanstvu kod Ljubica: Listine VIII, p. 48—52.)